

Lietuvos Naujienos

Pirmoji žemėtvarkos ir melioracijos paroda Kaune

Prieš Didįjį karą Lietuvoje žmonės daugiausia gyveno atskirais kaimais, o žemę valdė siaurais rėžiais. Toks nuosavybės valdymo buvo didžiausia kliūtis Lietuvos žemės ūkio kulturali. Be to, žemės valdymas rėžiais ukiniams sudarydavo labai daug sunkumų. Ir javų derlius rėžiuose budavo daug mažesnis, nes visur išmėtytus mažus sklypus budavo sunku išdirbti, įtręsti.

Tiesa, ir prieš karą Lietuvoje jau buvo kai kur vykdomi žemės pertvarkymo darbai. Tačiau į juos nebuvo kreipiamas rimtas dėmesys, nes tais laikais sunkiu ukininkų gyvenimu niekas nesirūpino. Didesni žemės tvarkymo darbai Lietuvoje prasidėjo tik po 1919 metų. Pamažu jie išaugo į didelius žemėtvarkos darbus, kurie ligšiol iš pagybindų pakeitė Lietuvos išorinę išvaizdą. Šiuos darbus visuomenei parodyti, Kaune suruošta pirmoji Lietuvoje geodezijos, žemėtvarkos ir melioracijos paroda.

Pirmiausia parodoje į akis krinta žemės reformos vykdymo darbai. Kaip žinome, žemės reforma valstybės naudai buvo pradėta vykdyti jau 1919 metais. Žemės iš dvarininkų buvo nusavinta 1,229,075 hektarai.

Nusavinta žemė buvo išdalinta Lietuvos kariuomenės kūrėjams — savanoriams, kariams, mažažemiams ir bežemiams. Iš jų 1,229,075 hektarai buvo sudaryta 37,728 nauji ūkiai. Daugiausia nusavintos žemės teko buvusiems dvarų kumečiams ir darbininkams. Jų 27,307 jau aprūpinti žeme. Visi jie bendrai gavo 249,170 hektarų žemės. Toliau eina mažažemiai. Iš jų 24,830 asmenų gavo 86,000 hektarų žemės ukiamis padidinti. Lietuvos kariuomenės kūrėjams — savanoriams, kurie savo kraują liejo kovos laukuose su Lietuvos nepriklausomybės priešais, buvo atiduota 104,210 hektarų žemės. Iš viso ligšiol žeme aprūpinta 10,420 savanorių. Šiuo metu Lietuvoje iš dvarų nusavinta žemė jau baigiama išdalinti savanoriams, mažažemiams ir bežemiams. Tuo būdu, Lietuvoje žemės reforma jau eina prie galo.

Nemažesnis darbas yra atliktas ir kaimų išskirstyme į viensėdžius. 1919-1934 metų laikotarpy buvo viensėdžiais išskirstyta 4,485 kaimai su 103,100 ūkių. Visi šie ūkiai bendrai turi 1,159,300 hektarų žemės. Kaimų išskirstymui į vienkiemius, arba ukininko valdytų žemės rėžių suvedimas į vieną vietą, ir ateity dar reikalauja gana daug darbo. Dar reikia į vienkiemius išskirstyti 5,121 kaimas su 807,200 hektarų žemės. Tai, žinoma, užtruks dar keletą metų.

Greta to, Lietuvoje eina ir žemės atkariavimas nuo vandens, tai šlapų žemių sausinimas. Nusausinimo Lietuvoje reikalingi beveik 75% ariamos žemės, kas sudaro 1,977,022 hektarus, 50% miškų arba 443,000 hektarų, 75% ganyklų arba 484,000 hektarų, 75% pievų arba 572,000 hektarų ir 50% kitos žemės, kas sudaro 318,000 hektarų. Gera dalis šių plotų nuo vandens jau atkariauta. Prieš karą atvirais grioviais nusausinta tik 17,650 hektarų žemės. Gi nuo 1919 metų ligšiol atvirais grioviais nusausinta jau 297,650 hektarų žemės. Išleido 31,527,000 litų. Drenažų ligšiol nus-

sausinta 5,605 hektarai žemės. Šiam darbui išleista 2,242,600 litų. Žinoma, dar daug žemės teks nuo vandens atkariauti. Ir tai užtruks apie 15-20 metų. Tačiau, kai bus baigti visi žemės pertvarkymo ir nusausinimo darbai, Lietuvos žemės ūkio kultura daug smarkiau kils. Jau ir dabar išskirstytuose kaimuose ir nusausintuose plotuose visai kitokia išorinė išvaizda: statomi nauji, gražūs, sveiki trobėsiai, užveisiami sodai, kultūrinami daržai, nusausintuose plotuose visų javų derlius ir jų rūšis labai didėja. Javų derlius padidėjo nuo 40% iki 120%.

Visus žemės tvarkymo darbus Lietuvoje dirba 225 matinkai, o nusausinimą vykdo 154 kultūrtechnikai. Tai jau visi pačios Lietuvos paruošti specialistai. Tsb.

17 metų vyruką nubaudė 15 metų s. d. kalėjimo už tėvo nušovimą

Panevėžio apygardos teismas nagrinėjo gan retą bylą, kurioje buvo kaltinamas 17 metų vyrukas Juozas Strigūnas, 1934 met. spalio mėn. 10 d. iš medžioklinio šautuvo pro langą nušovęs savo tėvą Viktorą Strigūną. Teismas jauną žmogų išnubaudė s. d. kalėjimu iki gyvos galvos, tačiau kaip nepilnamečiui bausmę sumažino iki 15 metų s. d. kalėjimo. Teisiamasis kaltu pripažino ir aiškinosi šovęs tėvą dėl to, kad šis jo neapkenčė. (r)

Kauno miesto savivaldybė nori išlyginti savo skolas

Švietimo ministerija perėmė iš miesto savivaldybės apie 8 ha ažuolyno žemės stadijonui įrengti. Be to, šviet. min. perima ir miesto sodą. Tą žemę savivaldybės sklypams įvertinti komisija įkainiojo apie 10 mil. lt. Kadangi miesto savivaldybė yra valst. izdui skolinga, tai savivaldybė nori skolas su valstybės izdu subalansuoti ir jei tai pavyktų, tai miestas liktų kaip ir be skolų. Burmistras prašė finansų ministerij paskirti komisiją atskaitymams sutvarkyti.

L. A. K. tikrųjų narių nepaprastas visuotinis susirinkimas

Š. m. birželio mėn. 14 d. 17 val. L. A. K. pirmininkas kviečia nepaprastą visuotinį L. A. K. tikrųjų narių susirinkimą transatlantinio lak. ltn. F. Vaitkaus atskridimo reikalams aptarti. Susirinkimas įvyks L. A. K. patalpose, Maironio g. 14 (prieš Lietuvos Banką), Kaune. Apie įvykstantį susirinkimą kiekvienam nariui atskirai pranešta nebus.

Baigia įrengti gražią sanatoriją vaikams

Draugijos kovai su tuberkulioze Kėdainių skyrius, netoli Kėdainių, Babėnų šile baigia įrengti gražią sanatoriją silpnųjų plaučių vaikams, kurioje galės tilpti apie 50 vaikų. Dabar jau baigiami vidaus įrengimo darbai ir sanatorija greit bus atidaryta. Neseniai šią sanatoriją aplankė ir susipažino su baigiamaisiais jos darbais draug. kovai su tuberkulioze centro valdybos pirmininkas dr. K. Grinius, susisiekimo ministeris p. Stanišaus-

kis, dr. Laurinavičius, dr. Sidlauskas ir p. J. Šilekaitė. (r)

Naudokis proga...

Biržuos dažnai pritrūksta krautuvėse gyvenimui reikalingiausių prekių. Prieš Sekmines truko cukraus. Prekybininkai skundžiasi: urmininkai turį lyg ir monopolio teises. Ir žemės ūkio d-ja nesirūpinanti pristatyti laiku. Kartu stojojančiai prekei tokiais atsitikimais pakellama kaina. (kor.)

Didelis gaisras netoli Pasvalio

Sudegė 7 dviejų ukininkų trobesiai

Prieš Sekminių šventes, Biržų apskr. apie porą kilometrų nuo Pasvalio esančiam Aukštikalnių kaime buvo kilęs didelis gaisras, kurio metu sudegė dviejų ukininkų: Zarembo ir Velžio 7 trobesiai. Nuostolių padaryta apie 20,000 lt. (kor.)

Gaisro priežastis tuo tarpu aiškiai nežinoma.

Kilus gaisrui tuojau buvo šauktasi Pasvalio ugniagesių pagalbos, tačiau nieko gero iš to šaukimosi neišėjo, nes iš Pasvalio, kuris yra tik už dviejų kilometrų nuo Aukštikalnių kaimo, ugniagesiai teatvyko tik po valandos laiko, kaip gaisras prasidėjo. (r)

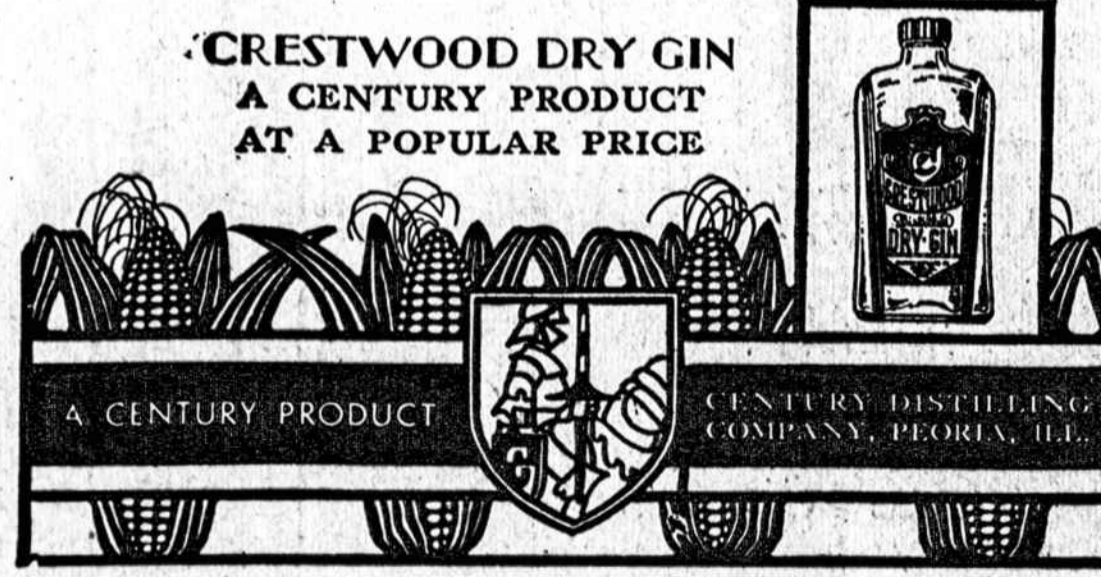
Kas rupinsis žmogumi?

Biržai — kurortinė vieta. Nuo šių metų Biržų ežeras perėjo miesto savivaldybės žinion. Rezultatas — pakeltas mokestis už valčių leidimus ir žadama uždrausti gyventojams išlipti ežero salose, kurios iki šio buvo vienintelė putogi vieta maudytis ir imti saulės vonias, nes ežero pakraščių maudyklės nepatogios ir jas sutvarkyti niekas iki šiol nesirūpino. Miesto tarybos posėdy burmistras pugeidavęs ežero užveisti daugiau laukinių ančių, o žmonės tam kliudą. (kor.)

Golden Grains Distilled in CENTURY DRY GIN

Nėra jokios misterijos apie pirmenybę šios gardžios gin. The great Century Distillery vien tik ima iš gamtos geriausio, ką ji gali duoti. Sujungkit visus gamtoje gaunamus geriausius grūdus su distiliavimo procesu, kuris yra žinomas ir geriausias visame pasaulyje, pasekmės visuomet yra geros... jūs visada gausite geriausį produktą, neabejotiną, taip, kaip auštančią dieną. Jei norėsit geros gin, reikalaukit CENTURY ir jūs gausit ją!

Rusiška ir Turkiška Pirtis. DOUGLAS BATHS 3514-16 W. ROOSEVELT ROAD arti St. Louis Av. Tel. Kedzie 8902. Vano, lietaus ir druskos vana, swimming pool. Rusiška ir Turkiška pirtis. Moterims sėdromis iki 7 v. v.

JOHN P. EWALD LOANS and INSURANCE. Teigu reikalauji pinigų ant Pirmo Mordžio, arba apdraudes nuo ugnies, vėjo, etc. atšauk. 840 West 33rd Street. TELEFONAS: VARDs 2790 arba 2754. KEISTUČIO SKOLINIMO IR BŪDAVOJIMO B-VĖS RASTINĖJĖ.

GRAŽUOLĖS-KANDIDATĖS | "MISS NAUJIENOS 1935"

IDA KAIRIS

F. ZVIRBLIS

MARY PESKER

M. MITCHEL

RUTA KARTANAS

E. RENTAUSKAS

NAUJIENŲ DIDYSIS PIKNIKAS IR GRAŽUOLIŲ KONTESTAS BIRUTĖS DARŽE

NEDELIOJ,

Rugpiučio-August 4, 1935

GRAŽUOLĖMS BUS DUOTOS TRYS DOVANOS:
 PIRMA DOVANA — \$50.00. ANTRA DOVANA — \$25.00.
 TREČIA DOVANA — \$10.00.

Visos gražuolės-kandidatės bus iškilmingai ir maloniai priimtos. Tukstančiai susirinkusių žmonių turės progą pasigerėti Lietuvaitėmis-Gražuolėmis. Ir dalyvauti išrinkime "MISS NAUJIENOS 1935."

KUPONAS

Gerbiamieji: — Aš noru būti kandidatė į "Miss Naujienos 1935" ČIA PRISIUNCIU SAVO FOTOGRAFIJĄ.

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Miestas .....

Mano amžius .....

Skubiai Prisidėkite prie Gero Darbo!

Dalyvaukite ekskursijoj ir Lietuvos sveikinimų knygoj.

Visi sutinka, kad pasiūti tiketus išanksto. Antras budas pinigų sukėlimui tai Lietuvos pasveikinimų knyga. Čia kiekvienas geras lietuvis turėtų indėti savo pasveikinimą Lietuvai, viso pasaulio lietuviams, Lietuvos jaunimui ir savo giminėms.

2,000 kopijų šitos knygos bus nuvežta Lietuvon ir išdalinta laike viso pasaulio lietuvių kongreso. Sveikintojai yra prašomi aukoti po kiek kas išgal.

Savo pasveikinimus kartu su auka į šią knygą jau yra pridavę šie geros širdies ir puikaus nusistatymo lietuviai: Dr. V. A. Šimkus J. Petrauskis, Bridgeport Clothing Co. savininkas. Petras Plauska P. Dalen, aptiekorius. St. P. Balzekas, automobilio pardavėjas. Juozas Skusas Ben. J. Kazanauskas. Mykolas Braga, tavernos savininkas.

Antanas Stukas, tavernos savininkas. Juozas F. Budrikas Justinas Mackevičius. Kadangi laikas yra trumpas visų prašome pasiskubinti su parama šiam tikslui. Komisija čempionui siūsti į Lietuvą.

Maža juodojo parako bomba tapo įmesta ir eksplodavo Lekeview Farm Products pieninėj, 5330 So. Western ave. Kompanijos viršininkai pareiškė, kad jie nežino, kodėl jų bizniui keršijama.

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

Chicago Heights mēras Joseph Gannon planuoja reikalauti teismuose apkaltinimo

Chicago Heights politikeriui grumoja teismas

buvusiam to miesto klerkui Wilburn J. Sadler. Sakoma, kad knygų patikrinimas suradęs viešųjų fondų trukumą suma \$100,000 iš to laiko, kai Sadler ėjo klerko pareigas.

Oponentas gubernatoriui Horneriui ateinančiuose rinkimuose

Illinois legislatojos narys Frank W. McClure, demokratas iš Abingdon, kuris praėjusią sesiją legislatojoj pasiūlymą priešingumu gub. Hornerio politikai, pareiškė, kad galbut jis stasysis savo kandidaturą į gubernatorių, kaip p. Hornerio oponentas, 1936 m. nominacijoje.

Prašo dviratiniams takų miesto parkuose

Mēras Kelly vakar ėteikė Chicago parkų distrikto tarybai peticiją, kad miesto parkuose būtų įtaisyta takai dviračiais važinėti. Ta peticija turi 161,000 dviratinių parašus.

RADIO

Šiandien Budriko radio programos.

Šiandien visi laukia J. F. Budriko vakarinio radio programos.

Kaip ir kiekvieną ketvergą, šiandien J. F. Budriko radio programos prasidės kaip 8 vakare iš stoties WHFC, 1420 kilocycles.

Šios dienos programos žymiausias dalį užims puikus akordiono solo, kuriuos išpildys pagarsėjęs J. F. Budriko programų akordionistas J. Sereika. Bus taip pat kitokios muzikos ir svarbių pranešimų. Tai gi pasiklauskite vakare nuo 8 val. iki 8:45. V.K.

Malonios dainos, įdomūs patarimai ir įvairūs skelbimai buvo Progress Furniture krautuovės radio valandoj praėjusį sekmadienį. Šį sykį dalyvavo šaunus Progress Vyrų Duetas, kurių gerai balansuoti balsai ir žavėjančios dainos linksmينو klausytojus. Programo ve-

Melvin H. Purvis Daniel M. Ladd

Purvis, paskilbęs federalinės žvalgybos viršininkas Chicagoje, kuris išnaikino Dillingerio šašką ir kelias kitas stambesnių piktadarių ir žmogvagių šaškas, pasitraukė iš savo vietos. Jo vietą užėmė Daniel M. Ladd, sunus mirusiojo senatoriaus.

dėjas, be įdomių skelbimų ir pranešimų, padainavo labai jausmingai Šimkaus "Vai varge, varge", o advokatas K. Gugis savo patarimuose davė daug faktinių palyginimų biznesieriams. —Jostra.

Budriko programos

Negalima praleisti nepaminėjus, kiek malonumo mums suteikė perėitą sekmadienį p. Budriko radio programos bu-

nant virš 100 mylių nuo Chicago. Visos dainos ir muzika buvo labai aiškiai girdimos kaip ir Chicagoje nuo 5 iki 5:30 po pietų iš WAAF stoties. O kam nėra malonu išgirsti oro bangomis savo priegimtoje kalboje dainelių? Rodos, kad p. Budrikas jas leidžia jau virš 6 metų kiekvieną sekmadienį ant 5-kių, tai gi kiekvieną ketvergo vakarą ant 8-kių. Pasiklauskysime. —Kauniškis.

PATAISYK STOGA IR RYNAS DABAR

Pirmą nuvalys namus! Pašauk mus dėl dykai apskaitliavimo. 25 metų patirtimo. Blikorius ir Stogius.

LEONAS ROOFING CO.

3750 Wallace Street, Tel. Boulevard 0250

Duodam Paskolas Ant Morgičiu

Mažais Mėnesiniais Išmokėjimais nuo 5 iki 20 Metų

Taupykit Pinigus Užtikrintoj Vietoj U. S. Government Įstaigoj, F. S. and L. Ins. Corp., Washington, D. C. Apdraustas kiekvieno žmogaus investmantas iki \$5,000.00.

Mes mokam už kiekvieną dolerį dividendus, pagal uždarbio. Praeityje išmokėjome 4 nuošimčius.

Reikalau d a mi visada galite gauti savo sutauptus pinigus. Įstojimo mokėti nereikia.

2324 So. Leavitt Street
Telefonas CANAL 1679

JUSTIN MACKIEWICH, Prezidentas.
HELEN KUCHINSKAS, Raštininkas

Gerkit ir Reikalaukit

Visose Alinėse Mutual Trijų Žvaigždžių Kentucky Bourbon ir Lietuviškos Degtinės

NATHAN KANTER
Mutual Liquor Co.
4707 So. Halsted St.
Tel. YARDS 0903

L. Y. S. Courier

Members — Attention! Members of all branches are to meet at California and North Ave. (1600 N. and 2800 West), Thursday, July 18 7:30 sharp, "Androcles and the Lion" a play by G. B. Shaw and a chorus of one hundred "singing spirituals". will be presented in front of the Recreation Hall of Humboldt Park.

Saturday All members to attend the Boat Moon-Light Excursion, leaving Navy Pier at 10:30 P. M. Chairmen of all branches have the tickets.

July 22 and 25. A trip to the Tribune Tower. All members are to be in front of the Tribune Tower, N. Michigan and the River, not later than 7:30 P. M. On Monday, Roseland Dvorak Park and McKinley Park branches are to attend. On Thursday, Marquette and Bridgeport.

During the month of July and August, outings will be had by all the LYS branches at least once a week. Therefore watch this weekly column for further announcements and places designated to meet.

Our Milwaukee Boat Excursion was a great success. Marquette Park Branch members were in majority. By the way, Marquetters, do you recall "Hapluf"? and the Oriental songs "Zum Galee Galee" and "Atsey Zetim Amdim" or as we sang it "Atsiedo Monkė"? The same young shap, Abba, will be with the Naujienos Excursion too, and we shall have a grand time again.

Our Beach Party was also very successful. A truckful of merry-makers, left the heat of this burg to enjoy themselves in the cool and refreshing waters of Michigan and to stretch our weary (?) bodies on the clean sands of the Dunes. And where did Heinrich with the Bukinis crowd disappear? Good for you, we told you to follow the truck! Now you missed out on many things. The Dvorak Park boys missed this grand affair too, for they happened to have a contract for a Ball game. Poor souls! While we were having a good time they were sweating. Same with the Zlibins and Munarins who attended a wedding. We will make it up. There is some trouble in Dvorak Park; and it's all on account of twins—Dorothy and Julia. In order to avoid the trouble of identification the members would appreciate Julia's wearing a red ribbon on her finger. XYZ.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

THE DAILY BUSINESS DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SĄRAŠAS ALFABETO TVARKOJE

Šis skyrius yra vedamas tikslu pagelbėti mūsų skaitytojams susirasti, kur galima nusipirkti įvairių paprastų ir nepaprastų daiktų, intaisų ir reikmenų. Jeigu iš telpančių čia skelbimų negalite susirasti ko jiešiot, pašaukite Naujienas, Canal 5500, ir klauskite Biznio Patarėjo. Čia jus gausite informaciją, jeigu tik jų bus galima gauti.

Cia susirasit ko tik jums reikia

FIKČERIAI STORE FIXTURES

FIKČERIAI KRAUTUVĖMS. Rarai ir kiti krautuovėms fikčerai: nauji arba vartoti. Cash arba lėšomis išmokėjimais.

REPORT ON THE LYS EXCURSION.

With the approach of the Naujienos Moon-Light excursion, we recollect the sweet memories of the boat trip to Milwaukee sponsored by the LYS on July 7th.

It is hardly possible to describe in detail the delightful trip that lasted ten hours (and two more spent in Milwaukee). The S. S. City of Grand Rapids is beautiful and spacious and well equipped. Fine deck walks for promenading, beautiful salons to rest and to watch the merry-making crowds, a good orchestra that just invites you to dances, and accommodations of State rooms, a bar, picnic tables, and a restaurant is at hand.

The LYS had an excellent time with plenty of fun. Now that Naujienos is sponsored one to help finance the trip of the tennis champion to Lithuania, the LYS resolved again to participate in this excursion for two reasons, to repeat the good times we had in the last excursion and to give a hand to the good cause.

We also advise and encourage all such people who have never attended an excursion by all means to attend this one. The trip will be made Saturday, July 20th at 10:30 P. M. Tickets are not sold at the dock, therefore obtain them either from the LYS, 3259 So. Halsted St. 3rd floor, or the Naujienos, 1739 S. Halsted St. 50c per person. LYS.

GRAŽUOLIŲ KONTESTAS

ISRINKIMAS GRAŽIAUSIOS LIETUVAITES "MISS NAUJIENOS 1935"

BIRUTĖS DARŽE Rugpiučio-August 4, 1935 m.

Lietuvaitės norinčios įstoti į Gražuolių Kontestą, tuojau siųskite savo fotografijas į "Naujienas".

Gražuolėms bus duodamos šys dovanos:

- PIRMA DOVANA — \$50.00
- ANTRA DOVANA — \$25.00
- TREČIA DOVANA — \$10.00

P. CONRAD STUDIO

420 W. 63rd St. Englewood 5883-5840 Dar gražiau, moderniau įrengta.

LIGONINĖS HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKA
Tonsilai išimami \$12.00
vaikams *
Palagas ligoninėje \$45.00
Akušerija namuose \$15.00
Medikalis egzaminacija \$1.00

DOUGLAS PARK HOSPITAL

1900 S. Kedzie Ave.

STOGAI ROOFING

THE BRIDGEPORT ROOFING CO.
Ar jūsų stogas reikalauja patalymo? Pašaukite mus ir mes pasiūlysime kiek kaštuos patalymai. Mes taipgi darome visoki būkorytės darba.

3216 So. Halsted Street. Tel. VICTORY 4965.

SIUSKIT, PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir tip pataria Lietuvos bankai

